

“La espera de Dios es importante para nuestro camino de fe. Cada día, el Señor nos visita, nos habla, se revela de maneras inesperadas, y al final de la vida y de los tiempos, vendrá. Por eso Él mismo nos exhorta a velar, a vigilar, a perseverar en la espera”.

(Papa Francisco)

60 anys de Càritas: A PROP DE QUI ENS NECESSITA!

Celebrar un aniversari és mirar amb ulls d'agraïment pel passat, posant la mirada atenta al present i sense perdre la il·lusió i l'esperança en el futur. 60 anys de Càritas a Menorca per agrair a Déu el do del servei compartit, l'alegria d'acompanyar qui més pateix, compartir l'amor i els béns que Déu ha posat al nostre cor i a les nostres mans amb els nostres germans i germanes en situació d'exclusió.

Agraïm l'esforç de tants i tantes voluntàries i voluntaris que regalen temps i estimació en acollir, protegir, promoure i integrar persones migrants, desfavorides, els que se'ls vulnera de forma continuada els seus drets i que, des de Càritas, treballam perquè sentin qui els acompanya per a recuperar la seva dignitat humana.

Als professionals que es dediquen a estar al costat de les noves realitats de pobresa i exclusió, i apunten reptes i camins per a una segona, una tercera o les oportunitats que facin falta.

Als socis, als donants, als empresaris que veuen en Càritas un estímul per a ser empreses amb cor. A les administracions, amb les quals compartim el repte d'afavorir l'eliminació de tota barrera social, cultural,

Càritas Menorca

econòmica i humana que posa fronteres a la dignitat.

A tots aquells que creuen que Càritas és més que una bossa o una targeta d'aliments, i que ens animen i acompanyen en promoure un habitatge digne, una oportunitat laboral justa i una inserció social que dona a les persones categoria d'humanitat. Siguin d'on siguin, creguin el que creguin, parlin com parlin, perquè tots i totes som germans i germanes.

Agraïm la vida entregada de tants i tantes que han format part de la família de Càritas Menorca al llarg d'aquests 60 anys: especialment a tots aquelles que ja han partit a la casa del Pare i que van ser part visible dels

projectes d'una Càritas que avui no seria el que és sense la seva labor.

En aquest 60è aniversari, en el camí d'un nou Advent, us convidam a unir-nos en pregària, des del silenci i la contemplació, amb el lema **“Allà on ens necessitis, obrim camins a l'esperança”**. Enceneu en aquest Advent una llàntia d'il·lusió per compartir fraternalment els nostres béns i recursos, per viure des de i per la justícia, i per rebutjar tot tipus de violència i creure i viure per la pau i la inclusió.

Perquè NADAL és Jesús, Nadal és, també, ser a prop de qui ens necessita.

Que la nostra Església diocesana no escatimi temps, recursos materials, pressupostos i mans en ser una Església pobra i per als pobres. A ser una hospital de campanya en els moments d'emergència i a ser una porta oberta a la inserció efectiva, per aconseguir que tothom pugui viure en dignitat: amb una llar, un treball i unes relacions humanes que ens facin ser autèntics i veritables fills i filles de Déu. Que les nostres parròquies i comunitats siguin espais d'acollida i no només dispensadores d'allò que ens sobra.

Guillem Ferrer Monjo,
Delegat episcopal de Càritas

Concurs de cartells i vídeos per a joves “Faci's la vostra voluntat”

El Secretariat Diocesà per les Vocacions posa en marxa, un any més, el concurs vocacional de cartells i vídeos destinat a joves d'entre 12 i 16 anys. En el context del Jubileu 2025, es tracta d'una activitat creativa per a sembrar un missatge d'il·lusió i esperança, i perquè els joves es sentin part activa de les nostres comunitats i reflexionin sobre la vida cristiana.

Els participants han de confeccionar un cartell o un vídeo a partir del tema proposat: **“Faci's la vostra voluntat”**. Pot servir d'inspiració la cançó **“Aquí com al Cel”** del grup Worship.cat. El cartell ha de constar

d'una imatge fotogràfica i una frase o joc de paraules relacionats amb el tema del concurs. I si es prepara un vídeo ha de ser de creació pròpia i màxim d'1'5 minuts i gravat

Vatican News

en horitzontal. La data límit per entregar els cartells o els vídeos serà el dia 1 de març de 2025.

Per a qualsevol dubte o pregunta, us podeu posar en contacte amb Mn. Llorenç Sales, director del Secretariat de Vocacions, escrivint un correu a vocacions@bisbatdemenorca.org També trobareu més informació a les parròquies i la pàgina web del Bisbat de Menorca (bisbatdemenorca.org)

Anima't a participar!

la paraula de Déu

Immaculada Concepció de la Verge Maria

Lectura del Llibre del Gènesi 3, 9-15. 20

Després que l'home hagués menjat el fruit de l'arbre, el Senyor-Déu el cridà i li digué: "On ets?" Ell li respongué: "He sentit que us passejàveu pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat." Li digué el Senyor-Déu: "¿Qui t'ha fet saber que anaves nu? És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit de menjar? L'home li digué: "La dona que heu donat m'ha ofert el fruit d'aquell arbre, i n'he menjat." El Senyor-Déu digué a la dona: "¿Per què has fet això? Ella li respongué: "És que la serp m'ha enganat." El Senyor-Déu digué a la serp: "Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals salvatges. T'arrossegaràs damunt el ventre i menjaràs pols tota la vida. Faré que sigueu enemics tu i la dona, i el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà al cap i tu l'atacaràs al taló." L'home donà a la seva esposa el nom d'Eva, perquè ella ha estat la mare de tots els qui viuen.

Salm responsorial 97

R: **Canteu al Senyor un càntic nou: ha fet obres prodigioses,**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes

1, 3-6. 11-12

Beneït sigui el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, que ens ha beneït en Crist amb tota casta de benediccions espirituals dalt del cel; ens elegí en ell abans de crear el món, perquè fóssim sants, irrepreensibles als seus ulls. Per amor ens destinà a ser fills seus per Jesucrist, segons la seva benèvola decisió, que dóna alabança a la grandesa dels favors que ens ha concedit en el seu Estimat. En ell hem rebut la nostra part en l'herència. Ens hi havia destinat el disseny d'aquell qui tot ho duu a terme d'acord amb la decisió de la seva voluntat. Volia que fóssim alabança de la seva grandesa, nosaltres que des del principi tenim posada en Crist la nostra esperança.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc 1, 26-38

En aquell temps Déu envià l'àngel Gabriel a un poble de la Galilea anomenat Natzaret, a una al·lota, promesa amb un descendent de David, que es deia Josep, i el nom de l'al·lota era Maria. L'àngel entrà a casa d'ella i li digué: "Déu vos salve, plena de gràcia, el Senyor és amb vos." Ella, es torbà en sentir aquestes paraules, i pensava per què la saludava així. Però l'àngel li digué: "No tenguis por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor. Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. Serà gran i l'anomenaran Fill-de-l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el trono de David, son pare, serà rei del poble d'Israel per sempre, i el seu regnat no tindrà fi." Maria demanà a l'àngel: "¿Com pot ser això, si jo no tenc marit?" L'àngel li respongué: "L'Esperit Sant vindrà damunt tu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit sant que naixerà, l'anomenaran Fill de Déu. També la seva parenta, Elisabet, ha concebut un fill a la seva edat; ella que era tinguda per estèril ja es troba al sisè mes, perquè a Déu res li és impossible." Maria va respondre: "Som l'esclava del Senyor: que es complexquin en mi les teves paraules." I l'àngel es va retirar.

Lectura del libro del Gènesi 3, 9-15. 20

Después de comer Adán del árbol, el Señor Dios lo llamó y le dijo: «¿Dónde estás?». Él contestó: «Oí tu ruido en el jardín, me dio miedo, porque estaba desnudo, y me escondí». El Señor Dios le replicó: «¿Quién te informó de que estabas desnudo? ¿es que has comido del árbol del que te prohibí comer?». Adán respondió: «La mujer que me diste como compañera me ofreció del fruto y comí». El Señor Dios dijo a la mujer: «¿Qué has hecho?». La mujer respondió: «La serpiente me sedujo y comí». El Señor Dios dijo a la serpiente: «Por haber hecho eso, maldita tú entre todo el ganado y todas las fieras del campo; te arrastrarás sobre el vientre y comerás polvo toda tu vida; pongo hostilidad entre ti y la mujer, entre tu descendencia y su descendencia; ella te aplastará la cabeza cuando tú la hieras en el talón». Adán llamó a su mujer Eva, por ser la madre de todos los que viven.

Salmo responsorial 97

R: **Cantad al Señor un cántico nuevo, porque ha hecho maravillas.**

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios

1, 3-6. 11-12

Bendito sea Dios, Padre de nuestro Señor Jesucristo, que nos ha bendecido Cristo con toda clase de bendiciones espirituales en los cielos. Él nos eligió en Cristo antes de la fundación del mundo, para que fuésemos santos e intachables ante él por el amor. Él nos ha destinado por medio de Jesucristo, según el beneplácito de su voluntad, a ser sus hijos, para alabanza de la gloria de su gracia, que tan generosamente nos ha concedido en el Amado. En él hemos heredado también, los que ya estábamos destinados por decisión del que lo hace todo según su voluntad, para que seamos alabanza de su gloria quienes antes esperábamos en el Mesías.

Lectura del santo Evangelio según san Lucas

1, 26-38

En aquel tiempo, el ángel Gabriel fue enviado por Dios a una ciudad de Galilea llamada Nazaret, a una virgen desposada con un hombre llamado José, de la casa de David; el nombre de la virgen era María. El ángel, entrando en su presencia, dijo: «Alégrate, llena de gracia, el Señor está contigo». Ella se turbó grandemente ante estas palabras y se preguntaba qué saludo era aquél. El ángel le dijo: «No temas, María, porque has encontrado gracia ante Dios. Concebirás en tu vientre y darás a luz un hijo, y le pondrás por nombre Jesús. Será grande, se llamará Hijo del Altísimo, el Señor Dios le dará el trono de David, su padre, reinará sobre la casa de Jacob para siempre, y su reino no tendrá fin». Y María dijo al ángel: «¿Cómo será eso, pues no conozco a varón?». El ángel le contestó: «El Espíritu Santo vendrá sobre ti, y la fuerza del Altísimo te cubrirá con su sombra; por eso el Santo que va a nacer se llamará Hijo de Dios. También tu pariente Isabel ha concebido un hijo en su vejez, y ya está de seis meses la que llamaban estéril, "porque para Dios nada hay imposible". María contestó: «He aquí la esclava del Señor; hágase en mí según tu palabra». Y el ángel se retiró.

el comentari

ALEGRA'T, MARIA

Maria, humil jove filla de Natzaret, ferventa creient jueva, esperant la realització de la promesa de Déu. Ella està en diàleg amb Déu, és la seva anunciació. Déu, com sempre, pren la iniciativa: ve de cop i volta, d'imprevist, a aquella a qui ha omplert de gràcies, amb la qual ell ja hi és present. Maria està commocionada, sorpresa, "es torbà en sentir aquestes paraules", perquè Déu sempre sorprèn en les nostres vides.

Déu la tranquil·litza en ell, recordant que és ell qui pren la iniciativa. "No tenguis por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor". Déu vol associar una de les seves criatures al seu projecte de salvació: l'infant que ella concebrà s'anomenarà JESÚS, DÉU SALVA.

Maria interroga abans de donar la seva resposta: Com es pot fer açò. Ella cerca aclarir, il·luminar la seca fe. Déu li respon assegurant-li la seva presència pel seu Esperit, i li dona un signe, perquè ell sap que les seves criatures necessiten un signe per creure: la cosina concebrà en la seva velleïsa, quan ja no és natural tenir un fill.

Déu li recorda que, per a Déu, res no és impossible. Maria dona la seva resposta: «Som l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules.» I ella li dona la seva confiança: I aquesta Paraula va prendre carn en la seva carn. Accepta ser col·laboradora humana en el misteri de salvació, sense el qual no pot acomplir-se el pla de Déu.

Maria, ens ajuda a fer el salt de la fe, ella ens n'és model, però, a la vegada, ens és Mare: nosaltres podem tenir confiança i trobar al seu costat el confort que necessitam! En el camí al Nadal, maldem prendre una decisió que comprometí la nostra fe. Sebre testimoniar entre les persones que cerquen suport, un estaló en la vida.

Josep Sastre

LECTURES DE LA

MISSA DIÀRIA

Salm de la

2ª Setmana

DI. 9: Fèria: Is 35, 1-10 / Sal 84 / Lc 5, 17-26.

Dt. 10: Fèria: Is 40, 1-11. / Sal 95 / Mt 18, 12-14.

Dc. 11: Fèria: Is 40, 25-31 / Sal 102 / Mt 11, 28-30

Dj. 12: Fèria: Is 41, 13-20 / Sal 144 / Mt 11, 11-15.

Dv.13: Santa Llúcia, verge i màrtir (MO): Is 48,

17-19 / Sal 1 / Mt 11, 16-19.

Ds. 14, Sant Joan de la Creu, prevere i doctor de l'Església (MO): Sir 48 1-4. 9-11 / Sal 79 / Mt 17, 10-13.

Dg. 15, III d'Advent: So 3, 14-18a / Sal Is 12 / Fl 4, 4-7 / Lc 3, 10-18.

ressò de la Paraula, pregària i jubileu

Maria, peregrina de la fe (7)

L’Advent té l’encant de posar la rellevància en Maria. És el temps marià per excel·lència. Maria és la dona en qui Déu s’ha complagut i ha privilegiat per fer-la mare de Jesús. La dona del Sí incondicional a Déu en la línia dels grans personatges de l’Antic Testament.

Ella és l’elegida per excel·lència. Amb Maria entram de ple en el misteri d’amor salvador. La història està canviant perquè, amb Jesús, arriba la plenitud dels temps. Maria és la dona model d’oració. Oberta al misteri inefable de Déu, la seva actitud interior és el Sí en la foscor, l’alegre esperança i el Fiat confiat. Maria no demana explicacions. Com a creient acull l’estrany desconcert de Déu i s’abandona.

El misteri sempre

Imatge de la Immaculada Concepció de Maria. Monestir de les Concepcionistes de Maó.

Talla d’uns 40 cm d’altura. Foto: Toni Barber

serà misteri, com Déu serà Déu i prou. Maria **“meditava i guardava totes les coses en el seu cor”**, és l’actitud orant i creient. El seu camí serà el seguiment del Fill, amb tota la cruïlla de no entendre. La seva vida de fe és tan fosca com la nostra. A poc a poc va comprenent que cal confiar en l’Ésser i fer de Jesús i ens diu: **“Feu el que Ell us digui”**.

Maria ens ensenya a assumir les nits fosques de l’amor i el dolor. Al peu de la creu acull al fill mort amb tot l’amor, sofrint i dolor de mare. La fe és nit fosca des del principi fins al final. I el determinant serà la confiança en Déu que es manifesta en la humanitat de Jesús. Maria, mare, germana, amiga, senyora, acompanya per sempre el nostre camí creient.

Anna Seguí Martí

l’entrevista a:

MOSSÈN FRANCESC CARMONA

Francesc Carmona és prevere i director del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut de les Illes Balears. Amb ell xerrem sobre el Document de Voluntats Anticipades.

Mossèn Francesc: Quin és l’objectiu del Document de Voluntats Anticipades?

-L’objectiu del document no és tant preparar-se per a la incapacitat, sinó sobretot per a l’esdeveniment vital de la pròpia mort, és tenir un cert control pràctic sobre allò que s’hagi de fer, establint i articulant valors i preferències. A la vegada està en concordança amb la doctrina de l’Església, així com també des d’un plantejament bioètic, és a dir, respectant l’autonomia del pacient, així com el principi de beneficència. Amb el document s’especifica que no es vol l’acarnissament terapèutic o accions terapèutiques sense esperança, inútils o obstinades, ni l’eutanàsia entesa com a tota mesura adoptada per accelerar la mort de manera directa o intencionada. D’aquesta manera, queden garantides les cures mínimes de suport vital, com ho és el menjar i la beguda en qualsevol persona, mentre es consideri raonablement útil, evitant tota forma d’acarnissament terapèutic. No hi ha cap dubte que realitzar el document contribueix a la disminució de la pròpia angoixa i por sobre el procés de morir, així com enforteix les relacions i la comunicació amb la família i els éssers estimats.

Quan una persona demana deixar escrites les últimes voluntats, qui redacta i signa aquest document? I amb quin criteri?

-El document, reconegut legalment a Espanya a partir de l’any 2002 amb la Llei d’autonomia del pacient, un cop signat per la persona que el realitza s’inscriu en un registre de voluntats anticipades creat amb aquest propòsit a la nostra comunitat autònoma de les Illes Balears; d’aquesta manera el document és reconegut i oficial.

A l’hora de signar el document, són necessaris testimonis o es considera com a una cosa molt personal?

-És clar que sí, la rúbrica es farà davant de la presència de tres testimonis o bé amb l’eventual intervenció d’un notari, també contempla nomenar un representant legal en matèria de tractaments mèdics encarregat de vetllar pel seu compliment, i de prendre decisions dos un o diversos representants simultanis o successius perquè siguin els interlocutors vàlids en dur a terme la voluntat continguda al document.

Davant de possibles dubtes, el Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut facilita assessorament?

-És clar, a més a cada diòcesi hi haurà una oficina d’atenció per a la informació i/o ajuda per fer el document i, a la vegada, el document ja està penjat a les pàgines webs de les respectives diòcesis de les Illes Balears per poder-lo consultar.

Toni Olives Camps

plomes del periodisme catòlic 47

Josep Maria Ruiz Manent

Fill primogènit d’Àngel Ruiz i Pablo, fou advocat, polític i també home de premsa com el seu pare. Nasqué a Ciutadella el 15 de gener de 1892 i va morir a Madrid el 24 de desembre de 1951.

Aprengué les primeres lletres a l’escola de fillets del seminari de Ciutadella, atesa per les Germanes de la Consolació. Als 7 anys, ingressà en els salesians. Amb 19 anys, la família marxà a Barcelona. Allí, feu la carrera de Dret. Ben aviat, va encetar una cooperació amb el sociòleg jesuïta Gabriel Palau, per tal de promoure la creació dels sindicats catòlics com a instruments de propagació de l’acció social catòlica.

El seu periodisme sempre es veié amarat per fermes conviccions catòliques; en particular, per les doctrines socials que emanaven del papa Lleó XIII

Josep M Ruiz Manent és fill il·lustre de Ciutadella

a la llum de l’encíclica *Rerum Novarum* i d’altres.

Va especialitzar-se en Dret laboral. Però, alhora, alternant-ho amb el periodisme. En els anys adolescents havia col·laborat en el diari *El Iris* de Ciutadella. Però fou a Barcelona on va discórrer la primera etapa de premsa, amb col·laboracions a *La Vanguardia*, on treballava son pare. Entre 1920 i 1936 actuà de corresponsal d’aquesta capçalera des de Madrid. Més tard, tre-

ballà a *La Veu de Catalunya* en temps de Prat de la Riba. A més, va escriure al diari catalanista catòlic *El Matí*, quan el seu germà Jaume n’era director. No manco, feu col·laboracions en els diaris madrilenys *El Figaro*, *La Voz* i *El Sol* d’abans de la guerra; a *La Almudaina*, de Palma, i al *Diario de Barcelona*, *El Correo Catalán* o el setmanari *Catalunya*.

Miquel Àngel Limón Pons

Agenda

Recés per als preveres
Dimecres 11 de desembre al matí recés per als preveres al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

“Els Pastorets”
Representació dels Pastorets a la Sala d'Actes de Sant Miquel de Ciutadella els dies 13, 14, 15, 20, 21 i 22 de desembre. Venda anticipada d'entrades a la taquilla (C/Andrones 23, Ciutadella) els dies 11 i 12 de desembre de les 19.30 h a les 21 h.

Segona xerrada de teologia del curs
Divendres 13 de desembre, a les 20.15 h, al Seminari Diocesà (Ciutadella). Conferència a càrrec del pare mercedari Pedro Fernández Alejo sobre el tema “La esperanza desde el corazón de la cárcel”.

Pregària d'Advent dels Equips de la Mare de Déu “Feim camí”
-Dissabte 14 de desembre, a les 20.30 h, a la parròquia de Santa Eulàlia, a Alaior.
-Diumenge 15 de desembre, a les 17 h, a la parròquia de Sant Esteve, a Ciutadella.

Horaris Betlems i activitats de Nadal
Convidam a les comunitats i parròquies que munten “Betlem”, a comunicar els dies i horaris de visita al correu electrònic: comunicacio@bisbatdemenorca.org També a enviar-nos la informació de concerts i altres activitats nadalenques que es preparin. La data límit per a fer arribar la informació és dia 9 de desembre.

Reportatges de l'Església de Menorca
De forma quinzenal els diumenges, a les 10 h, s'emeta al programa “Mosaic” d'IB3 Televisió un reportatge sobre la vida de l'Església de Menorca. Els reportatges també es poden veure al canal de Youtube del Bisbat de Menorca (<https://www.youtube.com/@BisbatdeMenorca>)

Notícies nostres

La fraternitat, el camí per a la unitat dels cristians

El dia 25 i 26 de novembre va visitar la diòcesi de Menorca el pare Rewis, representant de l'Església copta ortodoxa a Espanya. El dia 25 al capvespre va oferir una xerrada a la Casa de l'Església, a Maó. Va explicar que els catòlics i els coptes tenim una història comuna, fins l'any 451 (Concili de Calcedònia) quan es va produir la separació. A partir del Concili Vaticà II s'han produït converses entre les dues Esglésies, que han tingut com a fruit alguns documents consensuats.

En l'actualitat les diferències doctrinals són mínimes.

L'Església catòlica respecta la seva organització i el seus ritus litúrgics. Dia 26 al matí el pare Rewis va tenir una trobada amb el bisbe Gerard, on es va expressar aquest desig d'unitat i de fraternitat, seguint les petjades dels darrers papes catòlics i coptes. Al capvespre, a la Catedral es va celebrar una pregària ecumènica, a la qual també van assistir-hi membres de l'Església evangèlica de Ciutadella. El Bisbe i el pare Rewis es van intercanviar icones de Jesucrist i de la Mare de Déu, perquè quedi un signe visible d'aquesta fraternal visita.

Bisbat de Menorca

Bisbat de Menorca

Garantir els drets al final de la vida

El dia 25 de novembre Mn. Francesc Carmona va estar a Menorca per a presentar el document de voluntats anticipades. Al matí va tenir lloc una jornada de formació al Toro per al clergat i els membres de la vida religiosa.

Es va explicar la teologia i l'antropologia cristiana, que fonamenten el document de voluntats anticipades. Després es va llegir i comentar el document, que tracta de garantir els drets de les persones malaltes, perquè puguin decidir anticipadament, d'acord amb la doctrina de l'Església, els tractaments, l'acompanyament mèdic i espiritual per tal d'alleujar els dolors irresistibles.

Bisbat de Menorca

Quan disposem dels textos definitius del document, començarà una campanya de difusió i s'explicarà el procés administratiu per formalitzar aquesta decisió. En la xerrada que va oferir al capvespre, a la Casa de l'Església, a Maó, el prevere mallorquí va valorar molt el treball dels agents de la pastoral de la salut, tant als hospitals com a les visites domiciliàries, acompanyant als malalts, portant-los l'esperança que proporciona la fe en Jesucrist mort i ressuscitat.

Fer camí cap al Jubileu de l'esperança

El dia 28 de novembre va tenir lloc, a la Sala Multifuncional des Mercadal, una jornada de formació per als integrants de Vida Creixent. Mn. Joan Febrer va oferir una conferència sobre “El Jubileu de l'esperança”, un esdeveniment al qual el Papa Francesc ha convocat a participar l'any 2025 als catòlics d'arreu del món.

El prevere va desgranar d'una forma senzilla i entenedora la seva exposició en quatre punts. El primer “L'esperança no defrauda”: quina esperança podem tenir quan sofrim tantes frustracions?; el segon que “enmig dels conflictes, trobam els signes de Jesús”; el tercer fent menció “al llarg camí de l'esperança” i a la importància de caminar junts perquè l'esperança només es viu pel camí cap a una meta; i el quart “el Jubileu prosaic de cada dia”, destacant la necessitat de

tornar a la comunitat i continuar la missió. La jornada va acabar amb la conclusió que mai hem de perdre l'esperança i amb la invitació a creuar espiritualment la porta santa del Jubileu.

Bisbat de Menorca